

329.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

**w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych
i komunikacyjnych.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Przedsiębiorstwom przemysłowym i komunikacyjnym, wymienionym w art. 2 udziela się ulg, wymienionych w art. 6, jeżeli:

1) wytwórczość ich, względnie działalność w stanie uznana (art. 9) za pożądaną w interesie obrony Państwa,

2) zobowiążą się do poczynienia nakładów, wymienionych w art. 3, na obszarze działania niniejszego rozporządzenia, oraz

3) przyjmą zobowiązania, wymienione w art. 4.

Art. 2. Niniejszem rozporządzeniem objęte są następujące przedsiębiorstwa:

1) okręgowe elektrownie ciepłikowe i wodne oraz elektrownie lokalne o charakterze użyteczności publicznej i o mocy od 500 kilowatów w górę,

2) gazownie, produkujące ponad 500.000 m³ gazu świetlnego rocznie i posiadające urządzenia do odbenzolowania gazu, wytwórnie produktów destylacji węgla i smoły węglowej, drzewa i torfu oraz te wytwórnie destylacji ropy naftowej, w których otrzymywane są węglowodory aromatyczne,

3) wytwórnie kwasu siarkowego oraz kwasu azotowego i innych związków azotowych,

4) wytwórnie chloru, chlorku-wapnia, chlorków i nadchloranów,

5) wytwórnie produktów przejściowych organicznych, barwników i produktów farmaceutycznych, z wyjątkiem wytwórni preparatów galenowych,

6) wytwórnie środków opatrunkowych,

7) wytwórnie gliceryny,

8) wytwórnie materiałów wybuchowych kruszących, prochów i nitrocelulozy oraz środków zapalniczych i detonacyjnych,

9) wytwórnie celulozy,

10) wytwórnie wyrobów gumowych, potrzebnych dla obrony Państwa, oraz wytwórnie masek gazowych,

11) wytwórnie kwasoodpornych odlewów i takichże wyrobów ceramicznych oraz wyrobów ogniotrwałych dla przemysłu chemicznego i hutniczego,

12) huty, stalownie, walcownie i odlewnie wszelkich metali i stopów, potrzebnych dla obrony Państwa,

13) wytwórnie parowozów, wagonów, maszyn parowych, turbin, motorów spalinowych, kotłów parowych, aparatów technicznych i konstrukcyj żelaznych, samochodów, traktorów i czołgów, aparatów i silników lotniczych, stocznie i warsztaty dla żegluga wodnej i powietrznej,

14) wytwórnie obrabiarek i maszyn do obróbki metali i drzewa, narzędzi warsztatowych, instrumentów optycznych, fizycznych, mierniczych, narzędzi precyzyjnych i przyrządów sygnałowych,

15) wytwórnie broni siecznej, palnej i amunicji oraz wszelkich przedmiotów uzbrojenia tudzież odnośnych półfabrykatów,

16) wytwórnie drutu żelaznego i metalowego, podków, podkowiaków i haceli,

17) wytwórnie maszyn, urządzeń i aparatów elektrotechnicznych, telegraficznych, telefonicznych i radiowych oraz wytwórnie kabli i przewodników elektrycznych,

18) przedsiębiorstwa górnicze, wiertnicze i inne techniczne dla poszukiwania, wydobywania i przysposobienia rud i innych kopalin (tak w stanie stałym, płynnym jak i gazowym) oraz wód, potrzebnych do uruchomienia lub prowadzenia przedsiębiorstw, objętych niniejszem rozporządzeniem,

19) przedsiębiorstwa rurociągowo dla transportu płynów i gazów tudzież przedsiębiorstwa, przesyłające i rozdzielające energię elektryczną,

20) przedsiębiorstwa komunikacyjne dla przewozu osób i rzeczy drogą lądową, wodną i powietrzną.

Minister Przemysłu i Handlu ma prawo w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Skarbu, względnie z innymi zainteresowanymi ministrami uzupełniać lub redukować w drodze rozporządzenia powyższy wykaz przedsiębiorstw.

Art. 3. Za nakłady, uprawniające do otrzymania ulg (art. 1 punkt 2), uważa się:

1) nabycie, najem lub dzierżawę nieruchomości, potrzebnych do powstania, prowadzenia lub rozszerzania przedsiębiorstwa,

2) wznoszenie budowli lub zainstalowanie urządzeń, potrzebnych do powyższych celów.

Art. 4. Przedsiębiorstwom, wymienionym w art. 2 punktach 1 — 18, przysługuje prawo do ulg,

o ile zobowiążą się do zorganizowania produkcji na sposób fabryczny według najnowszych wymagań techniki najpóźniej do lat trzech od daty ogłoszenia w Monitorze Polskim decyzji, przyznającej ulgi; przedsiębiorstwom zaś, wymienionym w art. 2 punkt 19 i 20, przysługujące prawo do ulg, o ile zobowiążą się do zorganizowania transportów, względnie komunikacji najpóźniej do lat pięciu od powyższej daty.

Art. 5. Obszar działania niniejszego rozporządzenia zostaje ograniczony w sposób następujący:

1) od północy rzeka Wieprz — od ujścia jej do rzeki Wisły do ujścia rzeki Tyśmienicy;

2) na wschodzie rzeka Wieprz — od ujścia rzeki Tyśmienicy do Zwierzynca, droga Zwierzyniec — Józefów do przecięcia się z granicą powiatu biłgorajskiego, granica powiatu biłgorajskiego do przecięcia się z rzeką Tanew, rzeka Tanew do Narola (miasto) z włączeniem obszaru gminy Narol, droga Narol (miasto) — Cieszanów, droga Cieszanów — Lubaczów z włączeniem obszaru gminy Lubaczów, linja kolejowa Lubaczów — Jarosław aż do przecięcia się z rzeką Sanem, rzeka San aż do Przemysła, linja kolejowa Przemysł — Chyrów z włączeniem obszaru obu tych gmin;

3) na zachodzie Dęblin (ujście rzeki Wieprz do Wisły) linja kolejowa Dęblin — Radom z włączeniem obszaru gminy Radom, droga Radom — Szydłowiec — Rejów — Kielce do przecięcia się z linją kolejową Radom — Kielce z włączeniem obszaru gmin Szydłowiec i Rejów, linja kolejowa Radom — Kielce z włączeniem obszaru gminy Kielce, droga Kielce — Chęciny — Jędrzejów do przecięcia się z rzeką Nidą z włączeniem obszaru gminy Chęciny, rzeka Nida do ujścia jej do rzeki Wisły, rzeka Wisła do ujścia do niej rzeki Dunajec, rzeka Dunajec do Nowego Sącza z włączeniem całej szerokości rzeki Dunajec;

4) od południa linja kolejowa Nowy Sącz — Grybów — Jasło — Krosno — Sanok — Ustrzyki Dolne — Chyrów z włączeniem obszaru gmin tychże miejscowości.

Dla zakładów wodno-elektrycznych południową granicę obszaru działania rozporządzenia stanowi południowa granica Państwa; zachodnią granicę stanowi rzeka Dunajec na całej szerokości, łącznie z pasem 3 km. na zachód od rzeki aż do jej styku z granicą czechosłowacką w gminie Niedzica (powiat Nowy-Targ); wschodnią granicę stanowi rzeka San od gminy Uherce łącznie (powiat Lisko), aż do jej źródeł z pasem 3 km. na wschód od tej rzeki.

Prezydent Rzeczypospolitej może na wniosek Rady Ministrów rozciągnąć działanie niniejszego rozporządzenia i na inne obszary Rzeczypospolitej.

Art. 6. Ulgi, przyznane niniejszem rozporządzeniem obejmują:

1) zwolnienie od opłat stemplowych, przewidzianych w rozdziale dziewiętnastym ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570), o ile kapitał zakładowy lub wkład rzeczowy są przeznaczone na nakłady, wymienione w art. 3;

2) zwolnienie od opłat państwowych i samorządowych pism, dotyczących przejścia własności rzeczy nieruchomości, oraz pism, stwierdzających umowę o najem lub dzierżawę nieruchomości, jeżeli przejście własności, najem lub dzierżawa stanowi nakład, wymieniony w art. 3;

3) zwolnienie od państwowego podatku przemysłowego, pobieranego w formie podatku od obrotu, oraz od dodatków samorządowych do tego podatku;

4) co do budowli stanowiących nakłady, wymienione w art. 3, przedłużenie terminu ośmioletniego, ustalonego w art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 786), do lat piętnastu, w południowej zaś części obszaru działania niniejszego rozporządzenia, ograniczonej od północy linją Wisły i Sanu, — do lat dwudziestu, oraz przedłużenie terminu piętnastoletniego zwolnienia od podatku od nieruchomości względnie podatków budynkowych do lat dwudziestu pięciu na całym obszarze działania niniejszego rozporządzenia;

5) prawo nabywania w drodze wyłączenia gruntów niezbędnych dla nakładów, określonych w art. 3, przy zachowaniu dzielnicowych przepisów o wyłączeniu z tem, że na obszarze województw krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego mają odpowiednie zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 17 lutego 1878 r. (Nr. 30 Dz. u. p.);

6) prawo pierwszeństwa w nabywaniu celem poczynienia nakładów, określonych w art. 3, gruntów przy parcelacjach nieruchomości ziemskich, przeprowadzanych na zasadzie ustawy z dnia 23 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z roku 1926 Nr. 1, poz. 1), a to przed kandydatami, wymienionymi w art. 45, 51 i 53 tejże ustawy;

7) prawo pierwszeństwa w nabywaniu od zarządów majątku państwowego celem poczynienia nakładów, określonych w art. 3, lub dla zaspokojenia potrzeb ruchu przedsiębiorstwa:

a) wszelkich materiałów budowlanych zarówno pochodzenia roślinnego, jak mineralnego,

b) wszelkich rud i kopalin, oraz ich przetworów,

c) drzewa i produktów jego przerobu, potrzebnych dla celów przemysłowych;

8) prawo pierwszeństwa w uzyskiwaniu zezwoleń na użytkowanie wód jako źródła energii motorycznej.

Ponadto przedsiębiorstwom, które zobowiążą się do poczynienia nakładów, wymienionych w art. 3, w południowej części obszaru działania niniejszego rozporządzenia ograniczonej od północy linją Wisły i Sanu, oraz nieruchomościom, wchodzącym w skład tych przedsiębiorstw, udziela się oprócz ulg wyżej wymienionych, zwolnienia od wszelkich podatków bezpośrednich państwowych i samorządowych, oraz dodatków samorządowych do bezpośrednich podatków państwowych z wyjątkiem dodatków samorządowych do podatku gruntowego.

Art. 7. Przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu ulg udziela się na przeciąg dziesięciu lat,

a w rejonie południowej części obszaru działania niniejszego rozporządzenia, ograniczonym od północy linią Wisły i Sanu, na przeciąg piętnastu lat, licząc od chwili ogłoszenia decyzji, ustalającej prawo do ulg, w Monitorze Polskim (art. 9), o ile rozporządzenie niniejsze nie przewiduje innych terminów trwania ulg.

O ile chodzi o podatki bezpośrednie (art. 6 punkt 3 oraz ustęp ostatni), okres ulgowy kończy się w dniu 31 grudnia tego roku, w którym upływa lat dziesięć, względnie piętnaście od ogłoszenia decyzji, ustalającej prawo do ulg.

Art. 8. O udzielenie ulg, wymienionych w art. 6, mogą się ubiegać przedsiębiorstwa, wymienione w art. 2, w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Art. 9. Minister Przemysłu i Handlu na prośbę przedsiębiorstwa, ubiegającego się o otrzymanie ulg w myśl niniejszego rozporządzenia, stwierdza — w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Skarbu, a co do przedsiębiorstw elektrycznych i wodno-elektrycznych również w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych, czy zachodzą warunki udzielenia ulg. W razie stwierdzenia, że warunki te zachodzą, wydaje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z wymienionymi ministrami decyzję, ustalającą, iż przedsiębiorstwu, względnie pewnej jego części służy prawo do ulg, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Decyzja ta winna być ogłoszona w Monitorze Polskim.

Minister Skarbu ustala w porozumieniu z ministrami, wymienionymi w ustępie poprzednim:

- a) celem zastosowania punktu 1 artykułu 6 — jaka część kapitału zakładowego jest przeznaczona na nakłady, wymienione w art. 3,
- b) celem zastosowania punktu 3 artykułu 6 — jaka część obrotu przedsiębiorstwa jest wolna od podatku przemysłowego w przypadku, gdy zespół przedmiotów, stanowiących zakład oddzielny, znajduje się częściowo na obszarze obowiązywania niniejszego rozporządzenia (art. 5), a częściowo poza nim,
- c) celem zastosowania ustępu ostatniego artykułu 6 w zakresie podatku dochodowego — jaka część dochodu jest wolna od tego podatku.

Art. 10. Minister Przemysłu i Handlu ma prawo w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i ministrami, wymienionymi w art. 9, cofnąć w całości lub w części przyznane ulgi, jeżeli korzystające z nich przedsiębiorstwo nie dopełni swych zobowiązań, określonych w art. 1 w punktach 2 i 3, albo jeżeli w ciągu czasokresu ulgowego przystąpi bez zezwolenia Ministra Przemysłu i Handlu, udzielonego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, do innej produkcji względnie do innych czynności — z uszczerbkiem produkcji lub czynności, ze względu na które otrzymało ulgi.

W tym wypadku umowy kupna-sprzedazy, najmu lub dzierżawy nieruchomości państwowych ulegają na żądanie Skarbu Państwa rozwiązaniu z winy przedsiębiorstwa. O rozwiązaniu orzekają wła-

ciwe sądy na skutek powództwa Skarbu Państwa. Skarbowi Państwa przysługiwac będzie ponadto prawo dochodzenia na drodze sądowej strat i szkód, jakie poniósł z tytułu ulg, udzielonych przedsiębiorstwu i przez nie wykorzystanych.

Na skutek decyzji, przewidzianej w ustępie 1, osoba, która utraciła prawo do ulg, jest obowiązana uiścić Skarbowi Państwa kwotę opłat i podatków, jakiej nie zapłaciła na zasadzie punktów 1 — 4 i ustępu ostatniego art. 6, względnie część tej kwoty, odpowiadającą częściowej utracie prawa do ulg. Minister Skarbu określa kwotę, która ma być uiszczona, oraz termin uiszczenia.

Art. 11. Winny świadomego podania fałszywych danych w celu korzystania z ulg i ułatwień, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, będzie karany — o ile czyn nie ulega karze surowszej — więzieniem do roku i grzywną do 100.000 zł. lub jedną z tych kar.

Winny świadomego niewykonania zobowiązań, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, będzie karany — o ile czyn nie ulega karze surowszej — więzieniem do lat trzech.

Jeżeli czynu, przewidzianego w ustępie 2, dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, winny będzie karany — o ile czyn nie ulega karze surowszej — więzieniem do lat pięciu.

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z roku 1852 czyny, przewidziane w niniejszym artykule, są występkami. Na tymże obszarze:

- a) orzeka się zamiast więzienia, ścisły areszt,
- b) można wnieść odwołanie niezależnie od przepisu § 283 p. k.

Art. 12. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom Przemysłu i Handlu, Spraw Wojskowych, Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Rolnictwa, Reform Rolnych, Robót Publicznych, Komunikacji oraz Poczty i Telegrafów — każdemu we właściwym zakresie działania.

Art. 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Dr. Dobrucki*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*